

1 Saul

2 David

3 wij

Gemeente,

Een kortere weg, dat is altijd aantrekkelijk. Wie van Driebruggen naar Waarder fietst kan dat ook doen. Buiten Driebruggen fiets je dan langs de Groendijck en dan moet je eigenlijk het Westeinde op. Maar je kunt daar ook de Groendijck oversteken en langs de Groendijck verderfietsen. Daar staat wel een bord dat dat fietspad één richtingsverkeer is, dus dat dat eigenlijk niet mag. Maar je ziet heel wat kinderen en anderen daar toch gauw de Groendijck oversteken. De kortere weg, eigenlijk mag het niet, maar het trekt wel.

David kan er ook voor kiezen vanmorgen: de kortere weg naar het koningschap. In plaats van de omweg en slingerweg van Gods leiding, kan hij zó koning worden. Saul doden en de kortste weg naar het koningschap nemen. Aantrekkelijk, maar hij doet het niet. Hij spaart Saul.

1 Saul

David en Saul. Saul, die als koning zijn eerste misslag maakt als hij zelf offert in plaats van te wachten op samuel, I Sam 13:9,10.

Die daarna de Amalekieten spaart en het beste van hun vee, tegen Gods bevel in. I Sam 15:9-11.

Saul, die het niet verkroppen kan dat David meer eer krijgt en tienduizenden krijgt toegezonden. I Sam 18:8

En dan dat huiveringwekkende: een boze geest Gods die over hem komt en wil David doden met zijn speer. I Sam 18:10

Dan spreek Jonathan met hem en komt David weer terug. Maar dan komt weer de boze geest Gods over hem en hij wil David weer doden met zijn speer. I Sam 19:4-6

Weer spreekt Jonathan met zijn vader maar dan slaan alle stoppen door, alle remmen schieten los. Saul doodt alle priesters in Nob omdat ze David geholpen hebben. I Sam 22:16

Saul achtervolgt David en zal hem in Maon binnen het uur grijpen, als er een knecht komt die zegt: u moet weg, de Filistijnen zijn gekomen.

Saul achtervolgt weer en rust in een spelonk, waar David zit en David spaart zijn leven voor de 1^e keer. Snijdt een stuk van zijn jas af. I Sam 24:17-18. Saul ik had u kunnen doden, maar deed het niet.

Saul achtervolgt weer en slaapt in zijn legerkamp. David komt vlak bij hem, pakt zijn waterkruik en speer. Saul ik had u kunnen doden maar deed het niet. I Sam 26.

Pas in 27:4 stopt Saul met achtervolgen van David.

In hoofdstuk 28 gaat hij radeloos van angst naar een waarzegster toe in Endor.

In hoofdstuk 31 doodt hij zichzelf als de Filistijnen hem dreigen te grijpen.

Wat een dramatisch leven. Waarvan je in de eerste plaats ziet wat Luther zegt. De zonde is een sneeuwbal. Een sneeuwbal die van een berg afrolt. Hij gaat steeds harder en wordt steeds groter. Van de ene zonde komt de andere. Steeds meer en groter. Terwijl wij graag denken, als ik wat verder ben en ouder, dan is het wel makkelijker om terug te gaan en ermee te stoppen. Listig bedrog van de duivel is dat. Je zakt juist steeds dieper in de modder weg en die zuigt zich steeds vaster om je heen. Wat is de zonde een verschrikkelijke weg. En de gedachte dat je er later makkelijker mee kun stoppen een verblinding van de duivel.

Vervolgens zien wij dat God in Sauls leven ook van hem gaat wijken. Hem gaat overgeven aan kwade machten. Misschien juist omdat Saul ook zo hoog gesteld was zo veel verantwoordelijkheid gekregen had. Koning gemaakt, geroepen om voorbeeld te zijn. En dan wijkt God van hem. Geeft hem over aan boze machten. Wat ontzaggelijk huiveringwekkend. Als je van zonden geen berouw hebt, als je van zonden niet terugkeert, dan kan God gaan wijken.

En toch, ook dat zien wij, hoevaak is Saul nog geroepen. Hoeveel stoplichten is hij nog tegengekomen. Samuel heeft hem twee keer aangesproken. Saul, waarom hebt gij dat gedaan? Jonathan heeft hem twee keer aangesproken, vader, er is toch geen reden om kwaad op David te zijn. God heeft gesproken door bij Maon hem precies op tijd weg te laten roepen. David heeft hem twee keer gespaard en laten zien, Saul, Saul, waarom toch? Allemaal stoplichten: Saul, rij niet door, sta stil, stop. Hou halt op deze weg. een mens krijgt wat stoplichten op de zondeweg: preken, waarschuwingen van anderen, stemmen van je geweten, allemaal stoplichten: keer toch terug, hou toch halt op deze weg. Ook deze preek is eer een stoplicht. Als je verloren gaat, hoeveel stoplichten heb je dan niet genegeerd? Hoevaak heb je dan niet je verhard?

En dan het allergriezeligste. In dat alles, leek Saul zoveel op David. Want ook Saul was gezalfd. Was dus een Messias, een gezalfde. En als hij gezalfd is dan kruipt hij weg achter de pakken en bagage. Klein en nederig. Hij ziet ertegenop om koning te worden. En als David hem spaart voor de 1^e keer dan staat er: “toen hief Saul zijn stem op en weende; David, gij zijt rechtvaardiger dan ik, want gij hebt mij goed vergolden en ik heb u kwaad vergolden, ik weet dat gij koning zult worden.” Erkenning. En als David voor de 2^e keer zijn leven spaart dan zegt Saul: “Ik heb gezondigd, keer weder ik heb dwaselijk gedaan en zeer grotelijks

gedwaald.” Saul, zo ver van David vandaan en toch: hem zo gelijkend. Zo ver van het heil vandaan en toch zoveel overeenkomst. Hij zegt: ik heb gezondigd. Hij weent. Hij zweert het nooit meer te doen. Daar is schijn en zijn, daar is onkruid tussen de tarwe dat er sprekend op lijkt. En toch: onoprecht, schijn, buiten het heil, eindigend in het verderf.

Maar de mens beproeve zichzelf. Eén van u zal mij verraden zei Jezus. En die oprecht waren zeiden allen: Heere ben ik het. En die niet oprecht was die denkt: o dat zal wel een ander zijn. Maar het verschil dan: Saul heeft nooit God gelijk gegeven. Is altijd blijven tegenspreken ja, maar... Is beducht geweest voor zijn koningschap. Handhaaft zichzelf en wil dat ook. Heeft de gevolgen van de zonde betreurd, maar niet de zonde zelf. Als ik er maar heelhuids doorheen kom, als ik maar niet mijn gezicht verlies. Dan is het als een tak die je met geweld omlaagbuigt, zodra je Hem loslaat schiet hij weer terug. Hij was gebogen en zwiept weer omhoog als je loslaat.

Genade breekt de tak. Genade van God Die barmhartig is. Die geen lust heeft in onze dood, maar in onze bekering. Doet de tak breken. De tak van mijn zelfhandhaving, van mijn eigendunk breekt. En ik val God in de armen. Ik heb geen pretenties meer. Alles wat Hij zegt is waar, wat Hij doet is recht, wat Hij wil is goed. God de Genadige, toevallen in Zijn wet in alles wat Hij zegt. Want Hij zegt het uit liefde en tot behoud. God toevallen in Zijn Evangelie. Gebroken in mezelf. Met één verlangen: dat het goed komt met Hem, dat Zijn liefde me aanneemt. Niet de gevolgen allereerst, maar de zonde zelf weg. Deze overgave aan God. Daar roept Hij ook vanmorgen toe. Laat Mij je leven toetsen en er van zeggen wat Ik wil. Laat Mij je leven verzoenen en reinigen zoals Ik wil. Opdat je hart breekt. Alle eigenwaan verliest en eraan gaat en eigenzinnigheid en eigenwijsheid breekt. En als scherven in Zijn handen komt.

Waar die overgave ontbreekt daar is Saul. En als de druk wegvalt, zwiept het leven weer terug in zijn oude gang. En Saul bleef David achtervolgen. En na die keer te Maon, waar God het voorkwam dat hij David doden zou door hem weg te roepen, en na de eerste keer dat David zijn leven spaarde, vervolgt hij David weer. En slaat zijn tentenkamp op en brengt de nacht door.

2 David

En David komt eraan. En door de diepe slaap Gods komen David en Abisai vlak voor de slapende Saul te staan. Als David nu toeslaat, dan is hij van hem af. Van de man die hem met zijn vrouw bedrogen heeft. Die hem twee maal met de speer heeft willen vermoorden. Die hem opgejaagd heeft, nu al zo'n 10 jaar lang. Van zijn 18e tot zijn 28e zijn leven geruineerd heeft. Eén klap met het zwaard en Saul is dood. En David kan koning worden. Ja, zegt Abisai: dit is toch van

God, dat kan niet anders. God laat alles zo meewerken ten goede dat Saul hier slapend voor u ligt. Dat moet wel van God zijn, zo'n mogelijkheid, zo'n gelegenheid. En trouwens, als u het zelf niet wil doen, laat mij het voor u doen, dan houdt u schone handen, dan doe ik het wel voltrekken, dan hebt u geen bloed aan uw handen, laat mij het maar doen.

Dat is een kortere weg. Geen jaren van vluchten meer, van je leven niet zeker zijn. Maar koning worden. Nu. Op een presenteerblaadje aangeboden. Neem toch die kortere weg. Let toch niet op dat verbodsbordje, maar grijp uw kans. Wel eens van verzoeking gehoord? Nou hier hebt u een voorbeeld. Dat is verzoeking. De kortere weg nemen. De makkelijkste weg nemen, in plaats van een zware, lange omweg en slingerweg. Verzoeking heeft altijd je vlees en bloed mee. Verzoeking zegt: je bent gek als je het laat lopen, verzoeking zegt: trouwens, je houdt het anders ook gewoon niet vol, je moet wel, je hebt eigenlijk geen keus.

Maar, dat bordje dan? Daar langs de kant van de weg, van je levenspad. Verboden toegang. Want, zo zegt David ook nu weer: het zal verre van mij zijn dat ik mij vergrijpen zou aan de Gezalfde des HEEREN. Dat is Davids argument geweest. Saul is gezalfd. God heeft Hem Zich gewijd. Saul is heilig, want aan door God voor Zich tot koning gemaakt. En wee de mens die zich vergrijpt aan wat God Zich heeft geheiligd. Aan de heilige dingen. Gods dag, de zondag. Gods Naam. Gods inzetting zoals het huwelijk. Gods dienst, de eredienst. Gods teken en zegelen de sacramenten. Verboden aan te tasten. Om die met gedachten woorden of daden omlaag te halen en uit de weg te ruimen. En dat geldt ook Gods knechten. Mannen door God tot een taak geroepen. Gezagsdragers, ambtsdragers. Ja, maar Saul gedroeg zich toch niet als zondanig. Ja, dan nog, geen eigen rechter spelen. Dan nog zijn wij ambtsdragers en anderen eerbied verschuldigd. Niet omlaag halen met onze woorden en eigen rechter spelen. Als een gezagsdrager zich echt misgaat zijn er kanalen om dat aan te geven en te melden, dat mag en moet je dan ook doen. Blijf af van Gods gezalften, bid voor hen, voor regering, ambtsdragers, ouders, leerkrachten.

Daar hoor je ook in wat Jezus later zeggen zou: vergeldd geen kwaad voor kwaad, heb lief die u haten, zegent hen die u vervloeken, bidt voor wie u vervolgen. Dat brengt David in praktijk. Als God iemand nog tijd van leven gunt, als God iemand nog genadetijd gunt, mag ik daar niet een eind aan maken. Als God iemand nog levensgeluk gunt, dan mag ik dat niet vergallen en doorkruisen. Zolang God iemand nog draagt en weldoet, mag ik iemand niet zat zijn. Hebt uw vijanden lief.

En zo weigert David om Saul te doden, te laten doden. Al lijkt de situatie het aan te reiken, al zegt zijn vriend, doe het of laat het mij doen, al zegt zijn vlees en bloed, 'doe het, dan is dat vluchten voorbij' David laat liever alle gemak en voorspoed los dan dat hij in het allerminste tegen Gods wil zou doen. Zo zal de catechismus het later zeggen.

Gemeente, loopt er nu een lijn naar ons? Of is het juist een spiegel die ons laat zien: om hoeveel minder nemen wij al de kortste weg? Hoeveel dan Saul hoeft iemand ons het moeilijk te maken of wij krijgen een hekel aan hem of haar? Als wij David moeten volgen dan haken we af, dan is de eindstreep onbereikbaar voor ons, dan komt er niemand.

Gemeente, maar het is niet zo moeilijk om hier opnieuw de afspiegeling van Davids grote Zoon te zien. De Heere Jezus. Hij zou koning worden. Na de weg van lijden, veroordeling en kruisdood. En ook Hem is de kortere weg aangeboden. Toen de duivel Hem alle koninkrijken liet zien en zei: die allen zal ik U geven als Gij neerknielende, mij zult aanbidden. In plaats van heel de weg van lijden en sterven, één knieval en het is ook goed. Maar dan horen we de Heere Jezus hetzelfde zeggen: de HEERE uw God zult gij aanbidden en Hem alleen dienen. Hij wil niet tegen Gods wil doen. Want de Heere Jezus wil het koningschap ontvangen uit Gods hand, op Gods tijd. Omdat Hij, omdat Hij onze Zaligmaker wil zijn. Omdat Hij de vergeving wil verwerven en de Heilige Geest om zondaren zalig te maken. Daarom kiest Hij niet die korter weg, die zoveel lijden ontlopen zou, maar gaat Hij Gods weg, de langere weg, de diepste weg. Dan zal God Hem Koning maken. Koning van Pasen Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Alle macht om zondaren te redden en zalig te maken.

En deze Jezus vindt ons. Slapende. En als Hij ons slapende in onze geestelijke dood vindt, dan zou Hij ons kunnen doden. Ons, die Hem zoveel aandoen, zoveel kwaad doen, zoveel last bezorgen, Hij zou Zich van ons af kunnen maken. Maar dat doet Hij niet. Hij heeft geen lust in onze dood, maar in onze bekering ten leven. Hij heeft vijanden lief zoekt behoud van die Hem kwaad doen. Zo komt Jezus tot ons. Niet om ons te doden, maar ons te behouden. Ook vanmorgen. Om ons te behouden.

Kijk, daar staat David met fles en speer en toont Saul: zie je wel. Ik had je kunnen doden, maar ik zoek je dood niet, hier de fles en de speer zijn bewijs van mijn goedheid voor je. Daarom was David naar Saul toegegaan, om hem dat te laten merken. Kijk, daar is het Woord en de sacramenten. Kijk, daar was dat ongeluk en die operatie dat goed afliep: Ik heb geen lust in je dood, maar in je behoud. Ik spaarde u, jou opdat je leven zou. Ik toon je Mijn woord en de sacramenten, zie maar: Ik heb geen lust in je dood, maar in je bekering ten leven. Hoe machtig komt het appel

niet tot ons: Jezus zoekt je dood niet, maar je leven. Erken dat toch, erken Hem toch. De meerdere David zoekt het behoud van die Hem haten en Hem last bezorgen. Val toch aan Zijn voeten, laat je dienen met Zijn vergeving en Zijn Heilige Geest.

En zo is David afspiegeling van Christus, maar ook afspiegeling van de christen. Zo schrijft de Heere Jezus het in je hart: Ik zal Mijn wetten in uw hart schrijven. En Ik zal maken dat gij ze zult onderhouden en doen. Dat Mijn wet het hoogste en laatste woord heeft in je leven. Als je verzocht wordt. Verzocht wordt om de makkelijkste en kortste weg te nemen.

Dat doet ten diepste elke zonde altijd. Zonde is altijd: de makkelijkste weg nemen. Toegeven in plaats van strijden. Meedoen in plaats van nee zeggen. Gemak zoeken in plaats van zelfverloochening. Zonde is altijd: de makkelijkste weg nemen. Maar Christus leert en David toont: liever alles kwijtraken, gemak, geluk, genot dan in het allerminste tegen Zijn gebod iets doen. O Heere Jezus, leer het mij, geef mij kracht, houd mij dicht bij U opdat ik niet toegeef aan de makkelijkste weg, maar strijd naar Uw gebod. Hoeveel kennen we daarvan? Van die strijd? Van die overwinningen? Of is de makkelijkste weg een gewoonte geworden....?

Maar die verzoeking kan ook nog wat meer lijken op die van David. Dat een mogelijkheid er lijkt zijn om aan narigheid een eind te maken. En dat de verzoeking zegt: hier, neem nou die kortere weg. Dan ben je van de narigheid af. Ik noem enkele voorbeelden: Je hebt een slecht huwelijk, elke dag weer. Niet dat er overspel is, maar het gaat niet meer. En dan komt die mogelijkheid: begin een andere relatie. Iemand kruist je pad zomaar. Het dient zich aan. De kortste weg naar een nieuw levensgeluk. Je hebt een homofiele geaardheid en dat geeft dagelijks strijd. En dan komt er de mogelijkheid om een seksuele relatie aan te gaan. Het dient zich aan. De kortste weg om van de strijd verlost te zijn. Je krijgt het moeilijk op school of werk vanwege je christen zijn. En de verzoeking komt: laat het maar onder de pet blijven. Dan accepteren ze je. En wordt je niet meer gepest. De kortste weg naar gemak en succes. Je kunt moeilijk rondkomen, er zijn zorgen genoeg. En je financiële man reikt je aan: als ik dit zo in de boeken zet kraait er geen haan naar en heb je een flinke meevaller. De kortste weg om uit de ellende en zorgen te zijn. Je zit verschrikkelijk te zweten op een belangrijk examen. En de controleur gaat even weg en je vriend naast je laat zijn blad zien: hier, dit

gauw overnemen. Ben je er in één keer uit en vanaf.

In landen van vervolging: de ergste vervolger komt in je macht en je zou hem zo uit kunnen schakelen en doden. De kortste weg om van hem af te zijn.

De kortste weg is de makkelijkste, maar..... je raakt er de Heere kwijt. Je komt er in de woestijn, ver van Gods nabijheid. En die omweg, Gods weg, daarop is de Heere nabij. Daarin openbaar Hij zijn liefde en gunst aan je. En dat is het waard, meer dan waard.

Even oversteken, de kortste weg nemen. Maar Christus leert en David toont: liever alles kwijtraken, gemak, geluk, genot dan in het allerminste tegen Zijn gebod iets doen. Hebr 4:16 Jezus de medelijdende Hogepriester in alle dingen verzocht geweest opdat Hij ons te hulp kan komen en genade geven ter bekwaamere tijd. O Heere Jezus, leer het mij, geef mij kracht, houd mij dicht bij U opdat ik niet toegeef aan de makkelijkste weg, maar strijd naar Uw gebod. Hoeveel kennen we daarvan? Van die strijd? Van die overwinningen? Of is de makkelijkste weg een gewoonte geworden....?

En David die kan dat en die doet dat omdat hij dit weet, dat zit erachter: God zal Zijn belofte waarmaken. De HEERE heeft beloofd dat ik koning zal worden en daar zal Hij voor zorgen. Op Zijn tijd. En al lijkt het daar nu niet op dat dat eraan zit te komen, de HEERE zal hert doen en waarmaken. Dan mag ik mijn verantwoordelijkheid nemen, maar ik hoef en mag Hem niet helpen tegen Zijn gebod in. Hij zal ervoor zorgen.

Leren wachten op God. Dat is het. Wachten tot het Gods tijd is. Totdat God het kruis afneemt. En Gods tijd is zo vaak later dan onze tijd. Tenminste in dit opzicht. Als het om bekering gaat is Gods tijd altijd vroeger dan onze tijd. Maar hierin is Gods tijd zovaak later.

Dat is al in betrekkelijk kleine dingen. Na een operatie en revalidatie. Je wilt zo graag vlugge en sneller herstellen en revalideren. Wachten op Gods tijd is moeilijk.

Als je ziek bent, depressief, overspannen, burn out. Gods tijd van herstel is zo vaak later dan de onze.

Als je kruisdraagt, Gods tijd om het af te nemen is zo vaak later dan onze tijd.

Wachten totdat het Gods tijd is. Dat is een hele oefening. Dat kan zelfs zijn als je verlangt te sterven en met Christus te zijn, maar dat de Heere laat merken nee, Ik heb nog een taak voor je hier op aarde. Het is Mijn tijd nog niet. Wachten op Gods tijd.

En wat is en zal het dan zijn als het Gods tijd is. Gods tijd in dit leven om je het kruis van je af te nemen. Om je beter te maken, om je verkering te geven, om je nieuwe kracht te geven. En wat is het na dit leven: als het Gods tijd is om je te verhogen. Om Zijn wachtenden tot zich te nemen. Om te vervullen: na het kruis de kroon, na de strijd de overwinning. En God zal alle tranen van de ogen afwissen.

Amen